

Министерство на земеделието

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 14/2023)

София, 12 април 2023 г.

Съдържание

1.	Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 06.04.2023 г.	3
1.1	Площи за реколтиране с есенни култури	3
1.2	Засети площи с основни пролетници	3
1.3	Площи и производство на зеленчуци	4
2.	Външна търговия с основни земеделски култури	5
2.1	Зърнени и маслодайни култури	5
2.2	Плодове и зеленчуци	6
3.	Цени	6
3.1	Зърнени и маслодайни култури	6
3.2	Плодове и зеленчуци	7

Забележки: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“, общински служби по земеделие и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1. Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 06.04.2023 г.

1.1 Площи за реколтиране с есенни култури

Оперативните данни към 06.04.2023 г. сочат увеличение на площите за реколтиране с пшеница с 2,4% на годишна база. При ечемика се наблюдава запазване на площите около нивото отпреди една година, а при маслодайната рапица, ръжта и тритикалето – намаление с между 4,6% и 29,1%.

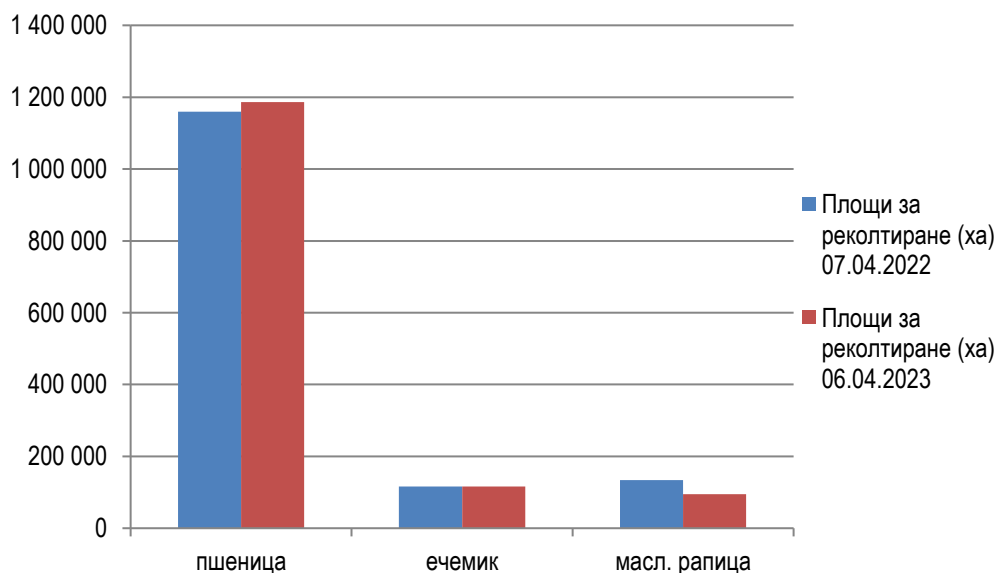
Площи за реколтиране с основни есенни култури към 30.03.2023 г., ха

	07.04.2022	06.04.2023	Изменение на годишна база, %
пшеница	1 159 399	1 186 698	2,4%
ечемик	116 401	116 406	0,004%
маслодайна рапица	133 726	94 762	-29,1%
ръж	8 125	7 521	-7,4%
тритикале	13 715	13 090	-4,6%

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

Забележка: Площите за реколтиране за зърно се изчисляват като от засетите площи се извадят пропадналите площи и площите, прибрани като цяло растение за фураж.

Площи за реколтиране при основни есенни култури към 06.04.2023 г., сравнено със същия период на 2022 г.

1.2 Засети площи с основни пролетници

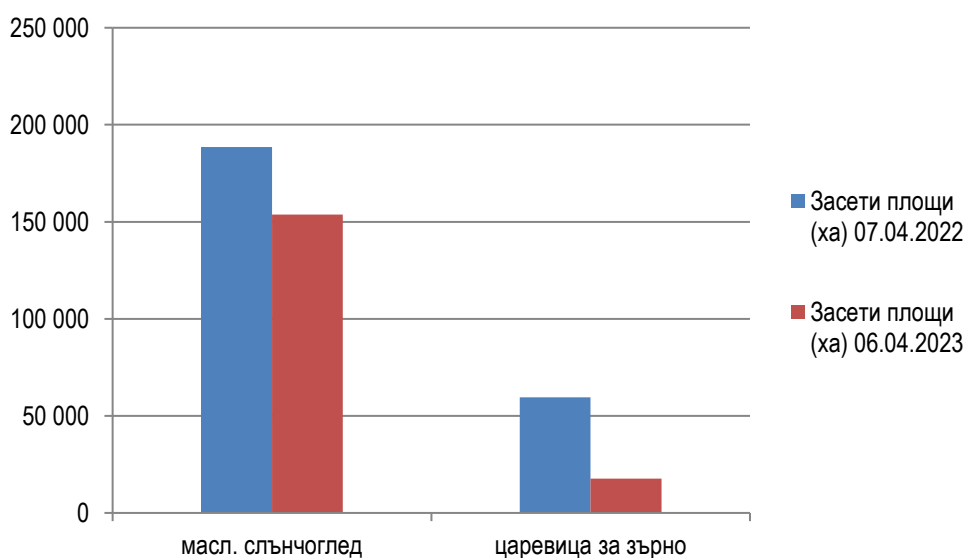
Сеитбата на пролетни култури е все още в начален етап, като засега засетите площи изостават в границите от 7,7% (пролетен ечемик) до 70,4% (царевица за зърно) спрямо година по-рано.

Засети площи с основни пролетници към 06.04.2023 г., ха

	07.04.2022	06.04.2023	Изменение на годишна база, %
маслодаен слънчоглед	188 606	153 682	-18,5%
царевица за зърно	59 604	17 641	-70,4%
пролетен ечемик	585	540	-7,7%

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

Засети площи с маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 06.04.2023 г., сравнено със същия период на 2022 г.

1.3 Площи и производство на зеленчуци

Към 6 април 2023 г. са засадени 913 ха с картофи и 127 ха със зеле, което представлява ръст от съответно 15,7% и 46% на годишна база.

От началото на годината до момента в страната са произведени с близо 67% повече оранжерийни краставици в сравнение с аналогичния период на миналата година. Започна прибирането на реколтата от домати в оранжерииите.

Площи и производство от зеленчуци към 06.04.2023 г.

	06.04.2023				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
картофи	913	*	*	*	15,7%	-	-	-
зеле	127	*	*	*	46,0%	-	-	-

	06.04.2023				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
домати в оранжерии	164	7	9	129	0,0%	600,0%	200,0%	-57,0%
краставици в оранжерии	119	46	1 781	3 872	-4,0%	64,3%	66,8%	1,5%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

* Няма данни

2. Външна търговия с основни земеделски култури

2.1 Зърнени и маслодайни култури

Износ на основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година юли - юни (пшеница, ечемик и рапица)

В рамките на последната седмица през „Пристанище Варна“ ЕАД¹ са изнесени 30,6 хил. тона пшеница, докато товари с ечемик и рапица не са преминавали. Общо за периода от началото на пазарната 2022/23 година до 9 април 2023 г., експортът на пшеница и ечемик през порта бележи спад от съответно 36,6% и 91,9% на годишна база.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	04.07.2021 – 09.04.2022	04.07.2022 – 09.04.2023	Изменение на годишна база
пшеница	1 219 135	772 772	-36,6%
ечемик	83 047	6 706	-91,9%
рапица	0	11 014	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

Засега няма данни за експорт на пшеница, ечемик и рапица от реколта `2022 през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

Износ на основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година септември – август (царевица и слънчоглед)

Общо изнесеното количество царевица през „Пристанище Варна“ ЕАД от началото на септември 2022 г. до момента (включващо 33 хил. тона за последната седмица) е с 60,2% по-малко спрямо същия период на миналия сезон. Износът на слънчоглед през порта остава в застои, като досега са реализирани едва 14,5 хил. тона.

¹ През последните няколко години „Пристанище Варна“ ЕАД формира около 30% от общия експорт на пшеница, царевица и ечемик и под 20% от този на слънчоглед и рапица.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	05.09.2021 – 09.04.2022	05.09.2022 – 09.04.2023	Изменение на годишна база
царевица	616 962	245 355	-60,2%
слънчоглед	0	14 494	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

До момента не е отчетен експорт на царевица и слънчоглед – реколта `2022, от „Пристанище Бургас“ ЕАД.

Внос

От началото на съответните пазарни години (м. юли 2022 г. за есенните и м. септември 2022 г. за пролетните култури) до 9 април 2023 г. не е регистриран внос на зърнени и маслодайни култури през двете наблюдавани пристанища във Варна и Бургас.

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 11/2023, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за януари 2023 г.

2.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 11/2023, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

3. Цени

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 5 април 2023 г. средно за страната се наблюдава понижение на изкупните цени на хлебната пшеница, царевицата и слънчогледа в рамките на 0,9% - 3,3% на седмична база. Без промяна остават цените на фуражната пшеница и ечемика.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 05.04.2023 г., лв./тон без ДДС

	06.04.2022	29.03.2023	05.04.2023	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	628	456	445	-29,1	-2,4
Фуражна пшеница	613	432	432	-29,5	0,0
Ечемик	*	565	565	-	0,0
Царевица	593	447	443	-25,3	-0,9
Слънчоглед	1 762	837	809	-54,1	-3,3

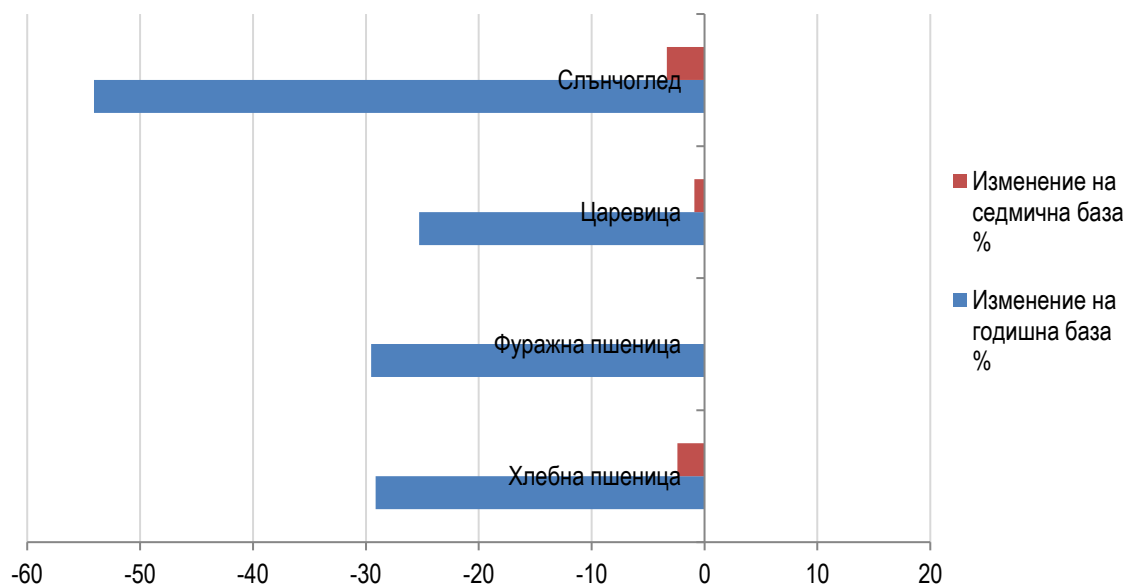
	06.04.2022	29.03.2023	05.04.2023	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Рапица	*	*	*	-	-

Източник: САПИ ЕООД (средноседмични цени); изчисления на МЗм.

* Няма данни

Изкупната цена на слънчогледа е с 54,1% под високото ниво, достигнато по същото време на миналата година. При зърнените култури също е налице сериозно понижение на цените на годишна база - с малко над 29% при пшеницата (както за хлебната, така и за фуражната) и с 25,3% при царевичата.

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 05.04.2023 г.

3.2 Плодове и зеленчуци

Седмичните ценови отклонения при предлагането на едро на основни плодове и зеленчуци на тържищата са разнопосочни. Средните цени на едро на оранжерийни краставици, домати (български оранжерийни и внос), ябълки и зеле нарастват с между 0,5% и 14,6% на седмична база. Поевтиняване се отчита при вносните краставици (с 1,6%), червения пипер (с 3,1%) и картофите (с 6,7%).

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 07.04.2023 г., лв./кг

	08.04.2022	31.03.2023	07.04.2023	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,90	1,34	1,25	38,9	-6,7
домати (оранжерийни)	4,16	3,10	3,30	-20,7	6,5
домати (открити площи)	*	*	*	-	-
домати (внос)	3,55	3,17	3,28	-7,6	3,5

	08.04.2022	31.03.2023	07.04.2023	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
краставици (оранжерийни)	3,49	3,86	3,88	11,2	0,5
краставици (внос)	2,72	3,08	3,03	11,4	-1,6
пипер (зелен)	*	*	*	-	-
пипер (червен, внос)	3,85	4,50	4,36	13,2	-3,1
зеле	1,36	0,96	1,10	-19,1	14,6
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови	*	*	*	-	-
череша	*	*	*	-	-
ябълки	1,19	1,40	1,50	26,1	7,1
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	*	*	-	-

Източник: ДКСБТ; изчисления на МЗм.

* Няма данни

Към 7 април 2023 г. средните цени на едро на картофи и ябълки бележат ръст от съответно 38,9% и 26,1% спрямо година по-рано. По-умерено са поскъпнали краставиците (български оранжерийни и вносни) и червеният пипер – в рамките на 11,2% - 13,2%. Зелето, домати местно производство и домати от внос се търгуват по-евтино на тържищата в сравнение с миналата година – съответно с 19,1%, 20,7% и 7,6%.

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 07.04.2023 г.

